

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredno nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu štev. 13.633.

Pozabljen argument.

Te dni se po slovenskih časopisih mnogo debatira o slovenstvu in njegovem razmerju do jugoslovenstva. Problem je tako obsežen, da je naravno, če ni nikjer podan izčrpan. Vseeno pa mislimo, da bi morali biti omenjeni vsaj elementi vprašanja in da ne bi smeli biti pozabljeni argumenti, ki je za slovensko stališče do jugoslovenstva, če ne odločilnega, pa gotovo največjega pomena.

Ta pozabljen argument so naši bratje v tujini. V vseh listih se povdarja naša maloštevilnost. Logičen zaključek bi moral biti, da skušamo ohraniti vsaj to, kar imamo in da se v kulturnem oziru bratov v tujini v nobenem slučaju ne moremo in ne smemo odreči. Mnenja smo, da bi v tistem hipu, ko bi presojali naše naloge in naše cilje s stališča bratov v tujini, takoj jasno vedeli, kaj imamo storiti, kaka mora biti naša politika in kakšni morajo biti naši odnosi do jugoslovenstva.

Predvsem je eno izven spora. Skrbeti moramo, da bo naša država privlačna za vse brate v tujini. Hiša, kjer se pripravljajo bratje, še nikoli ni in ne bo privlačna sila. Zato je sporazum med vsemi tremi narodi ali plemen, kakor slišite raje, prva nujnost.

Druga nujnost je, da vlada v naši državi red in da je vsaka nezakonitost nemogoča. Naši bratje v tujini pogrešajo ravno to najbolj in zato hlepe po tem v največji meri. Ni treba, da bi se šopirili v odkritosrčnosti in vseeno moramo priznati, da smo tako glede sporazuma, ko glede zakonitosti dali bratom v tujini samo razočaranje.

Naši bratje žive v robstvu in zato ni pri njih nobena stvar tako v časti, ko svoboda. Kako pa je s svobodo med nami? Ali se ne predstavljajo uradniki iz političnih vzrokov ravno tako, kakor da bi vladali pri nas fašisti?

Slabo je z našo politično svobodo, toda še slabše z našo gospodarsko. Trboveljska premogokopna družba je za naše časopise, mladinsko ko tudi za klerikalno, sakrosantna in »Jutro« ter »Slovenec« delata v bratski slogi z ilustracijami propagando za to družbo. In pomislite, da je dvakrat slabši trboveljski premog tako drag ko angleški in da 300 slovenskih tovarnih plačuje drago Trboveljski družbi nezaslusni letni davek. In čeprav je moč v naših rokah, mi ne moremo, ali bolje rečeno, nočemo poskrbeti, da bi imela Slovenija svoj premog po nizki ceni!

Iz svobode izhaja samaposebi zahteva enakopravnosti. Brat, ki pride iz tujine, mora biti siguren, da bo med nami sprejet takoj z istimi pravicami, da se mu ne bo govorilo, da je manj, ker ni on priboril svobode, ker drugače je nevarnost, da sploh ne pride. Čisto nepotrebno slepomišenje je, če se pravi, da je enakopravnost tu.

In treba je bratom v tujini pokazati, da za nje sočustvujemo. V resnici pa vedno bolj dokazujemo svojo brezbržnost do njih. Vestfalski dan je propadel, članstvo Jugoslovenske Matic je stalno manjše, luksuz štirih obrambnih društev traja še naprej. Ne znamo izvesti organizacije narodne obrambe in zato je še bolj nemogoče, da bi izvedli organizacijo naroda.

V tem pa je ves problem. Mi moramo zbrati vse sile naroda in jih tako usmeriti, da bodo dale čim večji efekt. Če to dosežemo, potem smo plus za jugoslovenstvo in naša vrednost nam odkaže mesto, ki nam gre. Če pa ne bomo or-

Demarša naše vlade.

PROTEST POSLANIKA RAKIČA.

Beograd, 24. aprila. Naš poslanik v Sofiji Milan Rakić je vložil včeraj pri bolgarski vladi oster protest radi izjav nekaterih ministrov in pisanja bolgarskega tiska. Rakić do sinoči še ni poročal naši vladi o odgovoru, katerega je dobil. Vlada je izdala Rakiću potrebne instrukcije, da naj v slučaju nezadovoljivega odgovora podvzame ostre mere represivnega značaja.

Beograd, 24. aprila. Demaršo naše vlade v Sofiji bo izvršil ustmenim potom naš poslanik v Sofiji g. Milan Rakić in sicer najdalje danes dopoldne. Vlada je Rakiću naročila, da mora energično protestirati proti kampanji v bolgarskih listih povodom izjav bolgarskih merodajnih faktorjev, ki se nanašajo na našo državo.

Notranji minister Rusev mora odstopiti!

Sofija, 24. aprila. Ko je naš poslanik Rakić doznal za težje obtožbe Ruseva napram beograjski vladi, je takoj poslal obširno šifrirano brzojavko ob 3. po noči. Takoj nato je odpotoval prvi tajnik našega poslaništva v Beograd, da poroča Pašiću in Ninčiču o vsej stvari. Istočasno, ko je Rusev dajal razne neumestne izjave, je bil Rakić sprejet od Kalfova,

ki je sebe skušal opravičiti in je obžaloval, da je njegov kolega v vladi podal še težje obtožbe napram prijateljski sosednji državi. Politični krogi pričakujejo, da bo naša vlada v obširnem protestu zahtevala demisijo Ruseva. Razširila se je verzija, da bo po tem protestu Rakić zapustil Sofijo.

Neresne izjave bolgarskega poslanika.

Beograd, 24. aprila. Bolgarski poslanik Vakarevski je podal novinarjem razna »pojasnila« z ozirom na zadnje dogodke. Iz vseh njegovih pojasnil se vidi samo eno, da je bolgarska vlada v veliki zadregi. Vse drugo, kar je govoril g. Vakarevski, pa je brez cene in le slabo prikrievanje neoprostljivih drehov krvave vlade Cankova. Med drugim je dejal Vakarevski, da Boris ne bo odstopil, ker baš sedaj ni povoda za to. Angleža da sta Kal-

fova napačno razumela. Rusev je podal svojo nerodno izjavo, ker je bil vsled rane še nervozen. Na Bolgarskem se ne ubija, temveč samo bolj resno postopa. Zemljoradniška voditelja Petrov in Gršanov pa sta bila ubita, ker sta bila komunisti. Vlada g. Cankova ima zaupanje vsega naroda, (ki si ga bo izsilila z 10.000 vojakov. Op. ur.) — G. Vakarevski, slične čenče pripovedujte svoji mami!

UPOR ČETE V SOFIJI.

V boju 50 vojakov ubitih.

Caribrod, 24. aprila. Vojaški oddelki, ki so bili določeni za preiskavo enega dela Sofije, so se uprli in se vrnili s svojimi častniki v vojašnico. Neka druga četa, rekrutirana iz vrst sofijskih meščanov je prišla na te oddelke streljati. V boju je bilo okoli 50 oseb mrtvih.

BOLGARSKA VLADA PREPREČILA ODHOD NAŠEGA POSL. TAJNIKA.

Sofija, 24. aprila. Sinoči je hotel odpotovati tajnik našega poslaništva. Na poti od poslaništva do kolodvora je bil avto, v katerem se je vozil tajnik, večkrat ustavljen in pregledan, vendar pa je še pravočasno prispel na kolodvor. Dasi je imel tajnik našega poslaništva diplomatski pasus, so mu bolgarske oblasti zabranile odhod in se je moral vrniti. Naše poslaništvo je vložilo oster protest pri zunanjem ministru.

POZIV NA VSTAJO.

Plovdiv, 24. aprila. Policija je prišla nekega delavca, ki je pozival tovariše na vstajo. Oblasti trdijo, da je delavec Rus, ki je še le pred 3 meseci prišel v Bolgarsko. Pri delavcu so našli baje ponarejen potni list.

ganzirali sebe, če bomo za Jugoslavijo le balast, potem pa je tudi vsaka debata o našem razmerju do jugoslovenstva odveč, ker izpadli bomo iz vsake kombinacije.

Naša maloštevilnost ni noben načelen argument za naše razmerje do drugih bratov. Naša maloštevilnost je samo argument za nas same, za čim večje delo. Organizacija dela je zato slovenski problem, smer tega dela pa je določena po

bratih v tujini. In ta smer ne sme biti samo naša, temveč mora postati smer vseh Jugoslovenov in šele potem je sporazum res veljaven.

Naši bratje v tujini morajo biti zvezda vodnica naše politike in naša politika bo dobra. Če pa bomo pozabili na ta argument, potem bo naša politika slaba, pa naj bo izrazito samoslovenska ali pa tako jugoslovenska, da bo ustrezala tudi najbolj fanatičnemu velesrbu.

CINIČNE LAZI CANKOVA.

Sofija, 24. aprila. Predsednik vlade Cankov je izjavil, da bo obsedno stanje trajalo vse dotlej, da ne bo zavladal popoln red in mir v državi (kakor na pokopališču). Vlada da rabi samo legalna sredstva za vzpostavitev reda. Kategorično demantiramo poročila Moskve, da s pomočjo vojne sile teroriziramo napredne politične elemente. Cankov je nadalje izjavil, da so v slučajih individualnih ubojev igrali glavno vlogo znani zločinci, (ki pa so bili vsi najeti od krvniške vlade. Op. ured.)

HUJSKAŠKI SHOD.

Sofija, 24. aprila. Sofijska nacionalna omladina namerava tekom tedna prirediti velik miting, na katerem hoče ostro nastopiti proti akciji komunistov in njihovih zavéznikov.

ZA SVOBODO TISKA.

Beograd, 24. aprila. Včeraj se je vršila seja centralne uprave JNU, ki je razpravljala o tiskovnem zakonu. Sklenili so, da posetita predsednik JNU Kovačič in podpredsednik Smodej predsednika zakonodajnega odbora Ljubo Jovanovića in mu dostavita predloge udruženja, ki zahtevajo, da se zasliši tudi delegate JNU.

Skupščina se sestane 28. t. m.

Beograd, 24. aprila. Skupščina se sestane 28. t. m. ob 9. dopoldne. Plenarna seja skupščine bo samo določila dnevni red. Stanovanjski zakon bo do srede izdelan in takoj predložen skupščini kot prva točka dnevnega reda. Do 30. t. m. do polnoči mora biti ta zakon izglasovan, in 1. maja zjutraj bo že novi zakon izšel v »Službenih Novinah«.

Pričakujejo važnih političnih dogodkov. Pašić je napovedal svoj prihod za 25. t. m., toda splošno mnenje je, da bo Pašić prišel en dan prej, ker ga čakajo v Beogradu važni aktualni posli. Isti dan se bo vršila tudi seja radikalnega kluba. Ali bo Pašić prišel z gotovim in podpisanim ukazom o rekonstrukciji vlade, še ni znano. O rekonstrukciji krožijo razne vesti iz političnih krogov, s katerimi se je Pašić posvetoval. Mesto dr. Krizmana bo vstopil v vlado Milan Simonović, kot državna podtajnika pa Juraj Demetrović in rad. Velja Popović. Glede ostalih resorjev se širijo najrazličnejše verzije. Pašić bo moral še rešiti afero Thurn-Taxis. Zelo verjetno je, da bo izpadel iz vlade tudi dr. Lukinić. Opozicija zahteva izročitev Lukinića sodišču.

Ko se vrne Pašić, se bo pričelo redno politično življenje, ki je bilo radi praznikov prekinjeno. Nato se bodo pričeli razgovori, ki so potrebni za spremembo situacije na vrhuncu državne uprave v smislu onega stanja, ki je nastalo po deklaraciji HRSS v skupščini od 27. marca.

Beograd, 24. aprila. Včeraj se je vršila konferenca med Davidovićem, Nast. Petrovićem in dr. Polićem. Seja ožjega odbora opozicionalnega bloka se bo vršila 28. t. m. ob 4. uri popoldne. Demokratski klub se sestane 28. t. m. ob 9. uri dopoldne.

KRALJ SE VRNIL V BEOGRAD.

Sarajevo, 24. aprila. Včeraj zjutraj ob 8. je nenadoma odpotovala kraljeva dvojica v avtomobilu preko Romanije v Han Piesak in si je ogledala lovski dvorec, nato pa je nadaljevala pot do Šida, kjer je vstopila v dvorni vlak. Pred svojim odhodom je kralj izrazil veliko zadovoljstvo nad sprejemom v Bosni in Hercegovini. Zlasti mu je ugajalo mesto Vareš, mali industrijski centrum.

BANSKI STOL POTRDLIL RAZSODBO SODNEGA STOLA.

Zagreb, 24. aprila. Včeraj je banski stol ponovno sklepal o zaporu dr. Mažeka in tovarišev radi zločina veleizdaje na priziv državnega pravdnika. Po zaslišanju obtožbe državnega pravdnika je banski stol potrdil sklepe sodnega stola, češ da se preiskave ne more izvesti in da je tožba neosnovana. Poleg tega pa je zelo malo verjetnosti, da je bilo učinjeno kaznivno dejanje. Na drugi strani se more krivda dokazati in se po našem kazenskem postopanju ne more več voditi obče preiskave, ampak samo specialno, ki je naperjena proti določeni osebi.

BELGIJSKI SOCIALISTI PROTI VSTOPU V VLADO.

Bruselj, 24. aprila. Socialistični kongres je sklenil s 413 proti 173 glasovi, da se prekinijo vsaka pogajanja za sestavo vlade. Vandervelde je vsled tega vrnil mandat za sestavo vlade.

Angleži o krvniški vladi Cankova.

Ker se naši politični krogi boje, da bi zmaga zemljoradnikov na Bolgarskem okrepila zemljoradnike v Jugoslaviji, zato se opaža, da listi samo polovičarsko presojajo krvništvo vlade Cankova. Zato smo videli, da apela zemljoradniškega saveza ni v Sloveniji priobčil razven našega lista niti en dnevnik, zato smo doživeli, da je objavil »Slovenski Narod« v debelih črkah izjavo Cankova, apel zemljoradnikov voditeljev pa prežrl.

Smatramo tako postopanje za škodljivo, ker Bolgari postanejo naši resnični prijatelji le tedaj, če bodo videli, da smo bili mi njihovi prijatelji tedaj, ko so bili oni v največji sili!

Pa tudi iz humanitarnega stališča je neodpušljivo, če nismo čisto na strani preganjanega bolgarskega naroda in v odločnem nasprotju s Cankovom. Ker po izjavi angleških polkovnikov o vladi Cankova ne more biti nobenega dvoma, da je vlada Cankova valed svojega nezasiščenega terorja kriva vseh žalostnih dogodkov, ki so se v zadnjem času odigrali na Bolgarskem.

V Beogradu se nahajata sedaj polkovnika Wedgwood William Makinder in L'Esrange Valone, ki sta prišla iz Sofije.

Izjavila sta: Na Bolgarsko sva odšla vsled neke seje spodnje zbornice, da na licu mesta izvršimo anketo in dobimo točne informacije o ponašanju vlade Cankova proti delavskemu razredu, dalje o ubojih, ki so se izvršili v zadnjih dveh letih in o ostalih incidentih, ki so se dogodili v Sofiji, Samokovu, Plovdivu, Pasardžiku in drugih krajih. Po svojem prihodu se je na našo nesrečo zgodil žalosten dogodek v katedrali, kar je omejilo našo anketo.

Kdo je informiral Angleža?

V Sofiji sva imela intervjuje s: 1. aktivnimi ministri in stalnimi državnimi uradniki. 2. Z voditelji demokratov (vladno stran), socialisti in zemljoradniki in 3. z ljudmi, ki so absolutno neodvisni in med katerimi so tuji, ki stalno bivajo v Sofiji.

Kaj pravi vlada.

Od ministrov sva izvedela in v soboto sva imela poldrugeto uro trajajoč razgovor z ministrom zunanjih zadev, Kalfom, da je vlada prepričana, da je zarota organizirana od zunaj, od strani komunistov, z znanjem in pristankom ene sosedne države na zapadu. (Za to nesramnost mora dati bolgarska vlada popolno zadoščenje. Op. ured.) Zakaj je dobilo, je vprašal Kalf, 575 emigrantov pribežališče v Srbiji? (G. Kalfu je menda hudo, ker ne more vseh teh 575 nesrečnejših spraviti na drugi svet. Op. ured.) Kalf je nama dejal, da so bile ponujene od so-

branja tri amnestije, da je bil ponujen denar za vozne listke, da pa je vedno izgledalo, da so drugi vplivi zadržali emigrante, da se niso vrnili. (Ti drugi vplivi so splošno znani in bi jih g. Kalf brez vsega smela imenovati. Ko so namreč emigranti videli, da so bili tisti, ki so verjeli v amnestijo, ubiti, so se ostali pač premislili iti na Bolgarsko zato, da pridejo na drugi svet. Op. ured.)

Štiri dni sva intervjuvala in tekom teh štirih dni skoraj ni bilo ure, da ne bi govorila z ljudmi, ki poznajo položaj. Dočim so vsi priznali vpliv komunistov, se uradne osebe niso pomišljale govoriti o soglasnosti neke sosedne zemlje.

Najino čvrsto prepričanje pa je, in izjavljamo to po skrbnem predvaru, da je to zločinsko dejanje od preteklega tedna direktni rezultat vladnih metod in njenega zločinskega postopanja proti opoziciji, njenega ubijanja, prepovedi tiska in stavljenja izven zakona vseh, ki so v opoziciji proti vladi.

Komaj da je v zadnjih dveh letih minul teden, v katerem ni bil ubit kak bolj poznan komunist ali zemljoradnik. Od koga? Ti uboji so izvršeni od strani vojne vlade, ki dejansko vlada na Bolgarskem.

Uporabila sva ves svoj vpliv, da prepričamo vlado, da odvrne militariste od ubijanja v masah, od ubijanja mož in žen, ki so bili ob priliki zadnjih dogodkov aretirani. Vsi, ki so bili magari samo osumljeni, da se strinjajo s komunističnimi tendencami ali da pripadajo levemu krilu socialistov, so bili zaprti. Na primer samo v ponedeljek smo videli, da je bilo tekom 5 minut prignanih na policijo 40 ljudi. Treba pomisliti, da se je to zgodilo štiri dni, odkar so počele aretacije in čeprav je skoraj izključeno dobiti kakšne številke, se vendar govori,

da je bilo dosedaj aretiranih 6000 oseb.

Ko smo slišali mnoga poročila, smo prepričani, da je bilo več sto aretirancev ubitih brez vsakega zaslišanja, samo na podlagi sumničenja.

Javno mnenje izven Bolgarske mora zahtevati, da se ti aretiranci pravično sodijo in da nedolžni ljudje ne bodo kaznovani na podlagi sumnje, ker je sigurno, da 5000 oseb in tudi več ne more biti zapletenih v atentat od preteklega tedna.

Sodba Angležev je porazna in dokumentarna. Stramota za vse javno mnenje, če bi to sodbo preslišalo in če bi molčalo, kadar pobesnela vlada Cankova ubija na stotine ljudi le na podlagi sumničenja.

Mučeniškemu bolgarskemu narodu mora priti javno mnenje Evrope na pomoč!

Bolgarska tragedija.

Atentat — delo odpuščenih oficirjev.

Sofijski resni politiki trde, da ni atentat niti delo komunistov in še manj delo zemljoradnikov, temveč da je plod zarote oficirjev Minkova, Jankova in Kraveta, ki so bili odpuščeni od vlade Cankova. Vsi ti oficirji so bili v ozkih stikih z drugimi aktivnimi oficirji.

Vstaje kmetov.

V Slivnu, Jampolu in Novi Jagodici je prišlo do vstaje nezadovoljnih kmetov. Vstaje so bile v krvi udušene. Vrše se aretacije v masah. V Varni je bila najdena večja količina municije.

Sofija prepleljena z osmrtnicami.

Vse mesto je preplejeno z osmrtnicami. Nekatere so napisane v silno hujskaškem tonu. Šele v torek se je pričel zopet promet, toda v zelo skromnem obsegu.

Vojaska patrolja zašla v zasado.

Na poti med Dragomanom in Trno je zašla neka kavalerijska patrolja, obstoječa iz šestih vojakov v zasado. Trije vojaki so bili ubiti, dočim se je ostala trojica mogla rešiti.

Obupen apel.

Glasilo opozicionalne bolgarske radikalne stranke piše:

»Ali bomo večno prožili svetu strašen in žalosten primer demonskega iztrebljanja? Ali mar niso brezumni oni, ki mislijo, da je krvava akcija najboljši sredstvo za spremembo položaja naše nesrečne dežele? Ali mar hočemo preurediti našo domovino s tem, da jo predhodno uničimo?»

Net! Dosti nasilja! Dosti krvi! Dosti bratovomora! Dosti sramote za državo, narod in naše pleme! Ta pošteni, mirni in veljavni narod ni z nobeno stvarjo zaslužil tega, kar delajo sedaj z njim nekateri njegovi poblašeni sinovi. Njegova zemlja je že dovolj napojena s krvjo njegovih dedov in očetov, ki so padli v borbi za svobodo in lastno državo in ni treba, da bi bila sedaj prelivana še kri njihovih sinov. Njegova polja so dovolj namočena od znoj in greh bi bil, da bi bila sedaj prepojena še od solz za izgubljenimi dragimi, za žrtvami brezuma in nasilja.

Dovolj! Mir zahteva dežela. Mir zahteva narod!

Zakaj so postali oficirji atentatorji? Šele po smrti atentatorja Minkova je prišlo na dan, kako je bil na silvestrov večer

pripravljen velik atentat na Vojni kazino, sedež Vojne lige. Mesece in mesece se je trdovratno prikrival ta dogodek in sedaj je prišlo vse na dan.

Na silvestrov večer se je imel vršiti v Vojnem kazinu velik ples, katerega bi se imeli udeležiti kralj, vsa vlada in sploh vsi vodilni ljudje sedanega režima. To je hotel izkoristiti revolucionarni komitet in z velikim atentatom na mah pobiti vse stebre vlade. Ta pa je za atentat pravočasno izvedela in našla v kleti 30 kg dinamita, ki so bili pripravljeni za eksplozijo.

Vlada je tedaj mislila, da so atentat pripravljali oficirji in zato je dala vlada aretirati kakih 80 oficirjev, brez ozira na to, če so krivi ali ne. Ti oficirji so bili v zaporu par mesecev in ogorčeni, ker jim je bila vsled aretacije uničena kariera, so postali res revolucionarni. In organizirali so atentat ter dokazali, da so nevarnejši in groznejši od revolucionarnega komiteta.

Bolgarska vlada izgubila zaupanje v vojsko. Poročevalec »Times« javlja iz Sofije, da je prišla vlada na sled veliki zaroti v bolgarski armadi. Cele edince in mnogi ugledni oficirji so obtoženi, da so prejeli znatne vsote denarja od boljševikov z nalogo, da zrušijo disciplino v vojski.

Aretecije ruskih beguncev.

General Lazarev je odredil, da se imajo takoj aretirati vsi ruski begunci brez razlike. V Sofiji je bilo povelje takoj izvršeno in se v kratkem isto zgodi po vsej Bolgarski.

Krvavi boji v Čustendilu.

Poročilo, ki so včeraj prispela iz Čustendila je prišlo v tem okraju od krvavih bojev med kmeti in žandari. Žandari so hoteli aretirati številne kmete, češ, da so zamešani v sofijski atentat. Kmetje so se nato uprli in razvila se je bitka. Na vladni strani je že padlo 20 ljudi in se bitka nadaljuje.

Italija hoče intervenirati.

Množe se glasovi, da hoče Italija intervenirati vsled bolgarskih dogodkov. Izgleda pa, da bo ta intervencija odpadla, ker je Italija odločno za režim Cankova. V slučaju pa, da bi ta režim padel, je gotovo, da bo Italija intervenirala. Tudi je gotovo, da bi Italija takoj nastopila, če bi se vmešala v bolgarske dogodke Jugoslavija. Odtod pogum bolgarskih ministrov za klevete Jugoslavije.

njim je stopil v dvorano Herriot, ki ga je pozdravila levica z živahtnimi aklamacijami. Njemu so sledili ministri, na čelu jim Painlevé in Briand. Takoj za njima je prišel Caillaux. Zopet je levica ploskala, dočim se je čulo iz desnice par žvižgov.

Bouissou je prečital dopis Painlevéje, v katerem naznanja svojo demisijo kot predsednik zbornice, nakar je podal besedo ministrskemu predsedniku, ki je prečital izjavo vlade.

Vladna izjava.

Izjava prične s konstatacijo, da ima novi kabinet rešiti dve glavni vprašanji in sicer: garancija varnosti Francije v bodočnosti in saniranje francoskih državnih financ. Pred tema dvema problemoma stopajo vsi ostali v ozadje. Težko razočaranje je za Francijo, da ima 7 let po zmagoviti vojni danes take skrbi. Toda Francija bo pokazala pri premaganju teh težkoč isto moč, ki jo je pokazala na bojiščih. Vztrajno upanje, da dobimo pravičnosti odgovarjajoče reparacije, ki jih zahteva javno mnenje po tolikih žrtvah, je opetovano povzročilo, da smo odklonili, kar je bilo mogoče, doseči. To, kar je mogoče doseči, se pa krči vedno bolj.

Goljufno upanje je ljudstvo končno utrudilo in ljudstvo želi danes pred vsem dvojice: mir in varnost na podlagi pogodb ter gospodarsko okrepitev ob pravični razdelitvi davkov.

Vlada bo stremela pri prihodnjih medzavezniških pogajanjih za tem, da se izvede Dawesov načrt in urede medzavezniški dolгови, ki so tako težka bremena za francosko politiko in franc. kredit. Predvsem pa si bo vlada prizadevala povečati garancije za mir in varnost med narodi. Francija želi mir in stabilnost na svetu, toda prvi predpogoj za trajen mir je, da je Francija sama varna.

Za ženevski protokol.

Varnost, mirovno razsodišče in razorožitev so trije nerazdružljivi pogoji, na katerih temelji ženevski protokol, prvi poskus velikega mednarodnega mirovnega pakta. Teh treh pogojev se Francija absolutno drži. Stremi za tem, da se razvije na tej podlagi zveza narodov, da se pridobe vse države za to zvezo in pride tem potom do evropskega sporazuma, brez katerega je naša civilizacija ogrožena. Srečna rešitev teh zunanjepolitičnih problemov bi omogočila Franciji reformiranje organizacije njene vojske, ki jo zahteva energično narod in ki jo bo vlada z največjo vne- nadaljevala in udeležila.

Ninančni načrt vlade.

Izjava preide nato na vprašanje notranje politike ter poudarja iznova resnost finančne situacije. Nova vlada vztraja na istem principu kot prejšnja, da ni razlikovati med navadnimi izdatki in med izdatki, ki naj se krijejo iz mirovnih pogodb, ki so igrali pod Poincaréjem tako veliko vlogo. Vlada se sočasno zavezuje, da bo predložila za leto 1926 samo en budget, katerega izdatki bodo pokriti brez izjeme z dohodi ki iz davkov.

Ko bodo premagane velike trenutne težkoče, bo sestavila vlada popoln definitiven budget, ki bo razrešil državo bankirskih funkcij, ki se jih je naložilo v preobitni meri ter bo zmanjšala v to svrhu od ljudstva težke žrtve, apelirala bo na patriotizem vseh državljanov v nadi, da bodo spoznali in storili svojo dolžnost. Vlada bo storila vse, da se ustvari pravična in demokratična razdelitev davkov. Zato je treba opustiti vsako debato, ki bi utegnila povzročiti razburljiva nespo- razumljenja in strastne prepire.

Za Laške zakone.

Vendar vztraja vlada kljub vpoštevanju vseh konfesionalnih nasprotstev na republikanski laiški zakonodaji, ki jo bo izvedla s prav tako vzdržnostjo, kakor odločnostjo. S tega stališča je vlada sklenila, da obdrži zastopnika Francije pri Vatikanu. Vlada prosi parlament, da ne začne iznova razvijati neoportunega spornega vprašanja vatikanskega

samo italijanska vlada. Ona nam mora dati zastopstva. Alzačani in Lotrinžani naj bodo prepričani, da se bodo spravile njihove posebne razmere v sklad s francosko zakonodajo s sodelovanjem izvedenih svetovalec in z upoštevanjem njihovih priznanih pravic.

Socialno vprašanje.

Socialne reforme spričo finančnih težkoč ni mogoče tako hitro izvesti, kakor bi bilo želeli. Toda vlada si je v svesti težavnega položaja delavstva ter bo realizirala reformne mere, čim prej ji bo mogoče. Predvsem se bo zavzela za delavsko zavarovanje, za koalicijsko pravico, zopetni sprejem radi štrajka odpuščenih delavcev, 8-urni delavnik itd.

Izjava zaključuje, da razpolaga Francija z zadostnimi viri, ki ji omogočijo premaganje trenutnih težkoč. »Dajte nam kredita in pustite nam čas za delo.«

Sodite nas po naših delih, če pa nimamo vašega zaupanja, položimo usodo dežele takoj zopet v vaše roke, zakaj, situacija je takaka, da v tem trenutku ne sme biti oklevanja.

Citanje programne izjave je opozicija neprenehoma prekinjala s ogorčenimi medklci. Besede glede Vatikana so izzvale ironično odobravanje, dočim je bilo sprejeto mesto o Alzaciji-Loreni od desnice in centra z resničnim odobravanjem. Levica je odobraval posebnost izjave glede zunanje politike. Socialisti so sprejeli nekatera mesta o socialni reformi z demostativnim molkom. Končno pa je bila sprejeta izjava z odobravanjem vele večine.

V nato sledeči debati je opozicija strastno napadala Caillaux-a. V njegovo obrambo je nastopil

Painlevé,

ki je dejal, da zagovarja sprejem Caillaux-a v svoj kabinet. Dejal je, da noče reči ničesar, kar bi utegnilo debato poostriiti. Caillaux-a je poklical v kabinet zato, da posadi zmagovalno na njem primerna mesta.

Medklci na desni: Zato ste pač prevzeli Vi mesto vojnega ministrstva?

Poinlevé: Mogoče se še spominjate, da sem jaz imenoval Focha in Pétaina. Caillauxov proces je z amnestijo končan. Sicer se pa političnih procesov ne sme tako presojati, kakor navadne. Treba se je spomniti strašnih bajk, ki bo begale takrat duhove. Sedaj je treba misliti na izdaten dohodninski davek, ne pa na take stvari.

Nato je govoril Painlevé še kratko o finančnem položaju ter dejal: Prepričan sem, da se bodo sporazumele vse stranke glede vprašanja sanacije ter prosim vse republikance, da pozabijo pri tem na vsa svoja druga nasprotstva. Člani kabineta so šli tako z dobrim vzgledom naprej. Ako bomo solidarni, je upati, da bo imela Francija v nekaj tednih zdrave finance ter bo zrla zopet svobodna v bodočnost.

Izjava Caillauxa.

Na večerni seji je govoril Caillaux. Pri prvih besedah so ga prekinili hrupni klci z desnice. Caillaux je odgovoril, da je prišel v zbornico kot finančni minister, da odgovori na stavljena mu vprašanja.

Nato je izjavil: Smernice moje politike so: Nobene inflacije in nobenih zvišanih predlogov, ki jih daje francoska banka državi. Budget za 1926 predložim v juniju. Moj trden namen je, da bo v ravnovesju. Potem šele bo mogoče se lotiti velikih operacij finančne sanacije države. Ostal sem svoji preteklosti zvest in ostanem mož, ki je prinesel dohodninski davek pred parlament in ki je z njim prodril. (Zivahno odobravanje na levi in skrajni levi, viharni pluj klci na desni, člani levega kartela se dvigajo in prirede finančnemu ministru viharno ovacijo.)

Po Caillauxovem govoru se je seja nadaljevala kljub pozni uri. Nadaljevanje prisemo prihodnjosti. Računa se, da bo dobila vlada večino, dasi je znano, da namerava glasovati skupina levega centra proti vladi.

Politične vesti.

— Glasilo vojvodinskih Nemcev o samostojnih demokratih. »Deutsches Volksblatt«, ki je navadno dobro informiran, piše: »V najbolj neprijetnem položaju se nahajajo vsled nove situacije samostojni demokrati. So v škripcih. Naj poglobne Pašić tako ali drugače, v vsakem slučaju izpadejo iz vsake kombinacije. Vsled tega se opaža pri njih močno gibanje za vstop v radikalno stranko.

Krajevna organizacija v Splitu je že storila tozadeven sklep in ga predložila glavnemu odboru stranke. Iz radikalnih krogov pa se poročajo, da je popolnoma izključen sprejem samostojnih demokratov v radikalno stranko. Kaj bodo samostojni demokrati storili, če se uresniči ena ali druga kombinacija, ali bodo likvidirali svojo stranko, ali se bodo zopet združili z demokratsko stranko, ali pa bodo kot stranka ostali v opoziciji, je na vsak način zelo interesantno vprašanje. — Gospodje mladini, hitite, hitite, g. Ivan Hribar sprejema še nove člane radikalne stranke.

— Katoliški škofi proti ministru prosvete. »Vreme« poroča: V Zagrebu so imeli katoliški škofje te dni 4 konference, katerih so se udeležili škofje dr. Bauer, dr. Jeglič, dr. Šarić, dr. Akšamović in Budanović. Najvažnejši sklep te konference je, da vlože škofje proti naredbi prosvetnega ministra z dne 2. januarja t. l., po kateri naredbi se stavijo vse kulturne, prosvetne in humanitarne ustanove pod nadzorstvo šolskih nadzornikov, protest ministrskemu svetu in ministru za vero. Ta naredba da je protiusstavna in pomeni izzivanje katolikov in otvoritev kulturnega boja.

— Odgovodena konferenca črnogorskih federalistov. Dne 19. t. m. bi se imela vršiti velika konferenca črnogorskih federalistov. Na

tej konferenci bi se moral določiti njihov program in izvesti organizacija stranke. Konferenca pa je bila odložena na nedoločen čas. To se je zgodilo vsled tega, ker je a preorientacijo radičevcev položaj popolnoma izpremenjen in hočejo federalisti počakati, kako se razvijejo politični dogodki.

— Razkol med nemškimi desničarji. Izgledi Hindenburgove kandidature so vsak dan slabjši. Na eni strani je tega Hindenburg sam kriv, na drugi strani pa je vedno večji razkol med desničarji. Postaja vedno bolj očitno, da je Hindenburg za predsednika nemške republike popolnoma nezmožen. Razume se samo na vojaške zadeve in pa na reakcionarstvo. Shodov sploh ne prireja, ker je nezmožen, da bi govoril. Te dni so priredili v Hannoveru nekako predstavo s Hindenburgom, da bi dokazali, da zna govoriti. Pa se je predstavila čisto ponesrečila. Govor je mogel Hindenburg le prečitati in vrhu tega ga je prečital tako slabo, da se je videlo, da ga ni sestavil sam. Samo najbolj običajne fraze je povdaril. Nato je govoril pred žurnalisti. To pot ni govora bral. Posledica tega je bila, da je obstal in da je moral glasno vprašati svoje susterlje, o čem naj dalje govori. Da bi odgovarjal na vprašanja novinarjev, ni niti poskusil. Hindenburg se je torej predstavil nad vse slabo. — Na drugi strani zavzema razkol med desničarskimi strankami vedno večje dimenzije. Bavarska ljudska stranka je vedno večji nasprotnik, ker se njeni pristaši odkrito branijo, da bi glasovali za protestanta Hindenburga proti katoliku dr. Marxu. Niti to ne pomaga dosti Bavarski ljudski stranki, da očita centrumu zvezo s socialnimi demokrati. Poleg tega postaja vedno oostrejši boj med ljudsko stranko in nemškimi nacionalisti. Zlasti ostro kampanjo vodijo nemški nacionalci proti zunanjemu ministru Stresemannu, kateremu očitajo, da je narodni izdajalec.

Program Painlevéjeve vlade.

Prvi nastop Painlevéjevega kabineta v abnurni in senatu je imel predigro. Med 2. in 3. uro popoldan se je zvedelo, da zahtevajo socialisti in radikalni gotovo izpremenitve v vladni izjavi. Zato je sklical pred otvoritvijo seje ministrski predsednik nekaj članov

kabineta na posvetovanje, ki se ga je udeležil tudi Herriot. Rezultat tega posvetovanja je bil, da so bile v zadnjem trenutku nekatere izjave izpremenjene.

Ob treh popoldne je otvoril nato podpredsednik Bouissou sejo parlamenta. Malo pred

Stresemann je zato vložil že več tožb. Na drugi strani pa se revanžira tudi Stresemann in njegova izjava, da ne bo dala Amerika nobenih kreditov, če bo izvoljen Hindenburg, je znatno škodovala staremu generalu. Na drugi strani pa postaja enotnost med republikanskimi strankami vedno večja in zlasti imponira disciplina v socialno-demokratski stranki, ki bo celotno in brez izjeme oddala svoje glasove za dr. Marxa. — Da pa smo popolni v poročilu, treba omeniti, da so se v demokratski stranki našli nekateri, ki nočejo glasovati za dr. Marxa, ker da je ta klerikalec. Ti »liberalci« bi smeli zaprositi za vstop v mladinsko stranko.

— **Sovjeti proti Češkoslovaški.** Praški korespondent lista »Vossische Zeitung« poroča, da misli sovjetska vlada svojo praško trgovinsko misijo zelo omejiti, ali pa sploh opustiti. To pa vsled tega, ker se sedaj niso urejeni pravni odnosi med obema državama. Bolj verjetna pa je verzija, da se hočejo sovjeti na ta način maščevati za neuspeh komunistične stranke na Češkem in pa za — poljsko-češkoslovaški sporazum. — (Od oktobra 1924 do aprila t. l. je Rusija kupila na Češkem blaga za 6 milijonov dolarjev. Opustitev trgovinske misije bi zato bila za Češkoslovaško neprijetna.)

— **Češkoslovaško-poljski dogovor podpisan.** Včeraj je podpisal dr. Beneš trgovsko, arbitražno in likvidacijsko pogodbo s Poljsko. V vseh vprašanjih je bil dosežen poln sporazum.

Protestni shod radi dr. Vebra.

Sinoči, okrog 7. ure, se je vršilo pred ljubljansko univerzo protestno zborovanje akademskih in nekaterih drugih naših kulturnih društev radi zločinkega napada italijanskih fašistovskih oblasti na univ. prof. dr. Franceta Vebra ob priliki njegovega potoja v Trstu. Kot glavni govornik je nastopil g. Ljuba Jurkovič, ki je v upravnem umetniškem zborovanju govoril krepko ožigosal in obsodil nečloveško in skrajno nekulturno postopanje italijanskih oblasti napram g. prof. Vebri. Dejal je med drugim:

»V XVIII. stoletju je izdal Italijan Ardeho della Bella besednjak in kratko slovnico »della lingua illirica«. V predgovoru te knjige je opozarjal italijansko javnost na dejstvo, da slovenska plemena v masah prodirajo na apeninski polotok in da preti resna nevarnost, da se spuste nekega lepega dne celo do Benet in še dalje, kar je seveda treba do Benet in še dalje, kar je jasno dokaz, da se Italijani nas Slovanov ne boje še-le od včeraj. Vse so poskusili, da bi nas odbili in nas zavržili čim dalje mogoče na vzhod. Dvomim, da bi danes mislil kdo izmed nas na pohod v globoko Italijo; mi ne zahtevamo niti pidi zemlje več, ki ni naša, ki ni obdelana z žulji naših ljudi, ki ni napojena s poštnim slovanskim znojem in častno slovansko krvjo. V srcih nosimo živo in trdno misel, da je Trst naš — da mora biti naš. Naš siromašni narod v Primorju, ki nima niti svojega krova, niti pidi lastne zemlje, se z vso silo bori za najprimitivnejšo človeško pravico, za — svoj materni jezik. V tej gigantski borbi se je tako utrdil, da danes ni sile na svetu, ki bi ga mogla uničiti. Fašistični vandali so zaprli naše šole, požgali narodne domove, uničili imetje našega naroda in zapirali naše nedolžne ljudi. Toda vse to ne pomaga. Naš narod še vedno živi, on hoče živeti in on bo vedno živel, ker je bodočnost njegova.

Slučaj g. prof. Vebra ni samo razžaljenje njegove lastne osebe, nego je to razžaljenje vsega našega naroda. Profesor Vebra je namreč predavati o čisto znanstvenem predmetu »Analiza vestij«, kar so mu pa fašistiške oblasti zabranile, ker je zanje vsaka naša beseda izzivanje. Toliko se ponašajo s svojo »kulturo«, ki pa je popolnoma enaka posodi, ki jo je našel g. prof. Vebra v celici tržaških ječ. Za razžaljenje g. prof. Vebra, ki pa je tudi naš, je odgovorna edinole in

zadoščenje, ker če tega ne bi storila, bi bil prisiljen iti naš »gedo« dol, na sinje morje, in da tam, na licu mesta napravi red in konec nezakonitostim in krivicam. Pomisliti moramo in se zavedati, da okoli, ki so žulji le nekaj ur nezne roke prof. Vebra, da ti okovi že šest let stiskajo naš ubogi zasužnjeni narod v Primorju, da že šest let oklepajo naša srca. In potem si še upa govoriti Mussolini o »prijateljstvu«. Mi takega »prijateljstva« ne rabimo, mi ga s preziranjem odklanjamo.

— **Mi bomo z Italijo iskreni in dobri prijatelji** še-le tedaj, ko bo zasvirala v Trstu naša vojaška godba »Bože pravde« in ko bo na sv. Justu zavihrala jugoslovenska trobojnica.

Za njim je govoril se akad. Segota, nakar je bila prečitana resolucija, ki se odposije preko rektorata naše univerze predsedniku ministrskega sveta v Beogradu, ki mora zahtevati od italijanske vlade polno zadoščenje.

Nato je bilo zborovanje zaključeno s pozivom, naj se zborovalci mirno razidejo, kar se pa spričo silnega in nad vse razumljivega ogorčenja ni zgodilo. Razvila se je povorka, ki je hotela demonstrirati pred stanovanjem italijanskega konzula, kar pa je policija, ojačena z žandarmerijo, preprečila s tem, da je z gostimi kordoni zastražila vse dohode k Jadranski banki, kjer se nahajajo konzulovi prostori.

Prosveta.

Jacinta Benaventa komedija »Roka roko umije, obe obraz«. V prologu nam razloži Krišpin namere pisatelja ter pokaže lutke, s katerimi bo zaigral burko. Vse dejanje se godi kjerkoli in kadarkoli. Lutke nam predstavljajo osebe iz staroznane komedije dell'arte. Leander in Krišpin sta v nekem smislu ena oseba. Leander, gospod lepih misli in svetlih sanj, je srečen, da ima v Krišpinu slugo, ki je prevzel vse v življenju neogibne nizkotnosti in grde skrbi nase. Ljubezen med njim in Silvijo obroditi v Silviji-lutki nekaj tajinstvenobožanstvenega in jo spremeni v človeka. Zenske vloge igrajo dame: Medvedova, Saričeva, Nablotka, Vera Danilova, Slavčeva in Vida, moške pa gg. Marija Vera (Leander), Levar (Krišpin), Skrbineš, Peček, Gregorin, Lipah, Drenovec, Jan, Plut, Dedved, Sancin, Delak. Poete Harlekina alternirata gospoda Drenovec in Jan. Režira g. Osipovič.

Traviata z gostom baritonistom Drago Hrčičem. Danes zvečer se poje v naši operi Traviata. Pri tej priliki gostuje prvič na našem odru mladi baritonist zagrebške opere g. Drago Hrčič, katerega dišijo vse prednosti in vrline pevca-umetnika. G. Hrčič ima krasen lirichen bariton ter lepo umerjeno igro, kar ga oboje usposablja, da bo do dalj časa, starega Germonda, v najlepši obliki. Predstava se vrši za red D.

Dijaška predstava pri znižanih cenah. Mladino naših šol, pa tudi ostalo občinstvo opozarjamo na vpizoritev Ibsnove drame Rosmersholm, ki se vpizori zadnjikrat v tej sezoni v soboto, dne 25. t. m. pri izdatno znižanih cenah. Začetek je tokrat izjemoma ob 5. uri popoldne.

Delavska predstava v drami. Tekom meseca maja priredi uprava Narodnega gledališča v Ljubljani par delavskih predstav pri izredno znižanih cenah. Uprava prosi delavske organizacije, ki bi hotele vstopnice skupno naročiti, da se pisмено ali ustmeno zglase v pisarni gledališke uprave v dramskem gledališču.

Vajeniška razstava v Ljubljani od 26. IV. do 4. V. 1925.

Dnevne vesti.

— **Kraljev dar.** Kralj je podaril 100.000 dinarjev za revne kmete sela Branje, kjer je že pet let zakoredoma pobila toča.

— **Učiteljske vesti.** V višjo položajno skupino, in sicer v II. 3., so uvrščene sledeče učiteljice: Herta Tutta, Zalag pri Kamniku; Herma Osana-Dietz, Selce; Marija Vidmar, Sevnica; Pavla Peitler, Stična; Angela Vode, Ljubljana in učitelj Valentin Kelbl, Ljubljana; v II. 4. so uvrščeni sledeči učitelji, oziroma učiteljice: Sonja Klovor, Poljane; Andrej Zupančič, Podzemelj; Miroslav Kregelj, Zeleznički; Berica Janežič, Domžale; Pavla Goude-Trefalt, Crmošnjice. Na predlog velikega župana je imenoval minister prosvete učiteljske abituriente učiteljem: Adolfa Zajca za Metliko; I. Cerneta za Jesenice (deška osnovna šola); Antona Slibarja za Zagorje ob Savi. Elizabeta Sokličeva, učiteljica ženskih ročnih del v Trzinu, je imenovana v enaki lastnosti v Novemestu.

— **Železniške delavnice za popravilo vagonov.** Ministrstvo saobračaja je odobrilo kredit 60 milijonov dinarjev za vzpostavitev novih železniških delavnic za popravilo vagonov na vseh večjih železniških postajah.

— **Iz prometnega ministrstva.** Ministrstvo saobračaja je odredilo popravilo 3000 pokvarjenih železniških voz, ki se nahajajo na progi Vinkovci—Dalj—Osijek. Večje število teh vagonov se popravi v državnih železniških delavnicah.

— **Novinske brzjavke.** Dosedaj so bile v mednarodnem prometu dovoljene novinske brzjavke v času med 18. in 9. uro, sedaj je pošto ministrstvo dovolilo, da se smejo oddajati časniške brzjavke v mednarodnem prometu med 18. in 12. uro naslednjega dne.

— **Bivši komunistični poslanec aretiran.** Zagrebška policija je aretovala bivšega komunističnega poslanca Kosto Novakovića in študenta Bergmana ter ju vtaknila v policijski zapor.

— **Uničena komitska tolpa.** Nedavno smo poročali, da nameravajo pričeti komite v kratkem zopet »ofenzivo« na naši južni meji, in res so podvzeli na pravoslavno veliko soboto »prvi poskus«. »Vojvodi« Stojanu Lemovu se je posrečilo prekorčiti s svojo v naše vojske preoblečeno tolpo našo mejo. Prišli so pa samo do Gornjega Kratova. Tam so kmetje spoznali Lemova in še par drugih komitašev, ki so lansko leto ropali po teh krajih, zato so jih pozdravili nemudoma s svinčenkami. Unel se je boj, ko pa so videli komitaši, da število kmetov vedno bolj narasta, so pričeli bežati, toda bilo je prepozno. Kmetje so jih obkolili in kmalu je prišlo na pomoč tudi orožništvo pod poveljstvom poručnika Banovića. Komitaši so se obupno branili. Vendar so jih pobili naši vse do zadnjega kakor šturke.

— **Trije bratje odvedli devojko.** Te dni se je vršila pred sarajevskim okrožnim sodiščem interesantna obravnava. 25-letni Ahmed Halilović se je strašno zaljubil v 16-letno devojko Sejdo Mališević. Sejda v ljubzenskih stvarih še ni imela prakse, zato ni niti vedela, kaj hoče Ahmed od nje. Kadar ji je govoril zaljubljeni mladenič o svoji vroči ljubezni, je odgovarjala po kmetski »jes, ja! jes, ja!« Ahmed s svojimi 26 leti pa v takih stvarih ni poznal šale. Nekega lepega večera je prišel zopet pod njeno okno. Prosil jo je, naj gre z njim, toda ona se je nasmejala in stekla nazaj v hišo. Ahmed je zaklical za njo: »Moja bož, živa ali mrtva«, in naslednji dan jo je počakal, ko je šla po vodo. »Sedaj si moja«, je zaklical, dvignil jo je s svojima krepkima rokama kakor peresce in stekel z njo proti domu. Iz nekega grma sta skočila še njegova dva brata, ki sta prišla za vsak slučaj z njim, in cela družba je galopirala domov. Ahmedovi stariši so deklico prijazno sprejeli. Toda stvar je prišla kmalu na dan in čez nekaj dni je prišel deklico iskat njen oče. Vprašali so jo, če je šla prostovoljno z Ahmedom, in ker je zanikala, se je morala vrniti z očetom domov. Obravnava ni bila končana, ker se Sejda povabilu ni odzvala.

— **Proces proti menihu Ušovu.** Menih Ušov je bil član poljske misije za izmenjavo vojaških ujetnikov v Leningradu. Svojo službo je izvrševal tako, da je prišel te dni na zatožno klop, to pa radi sledečih čednih deliktov: Trpinčenja ujetnikov, zlorabe uradne oblasti in zadovoljenja perversnih instinktov. Frater Ušov je prišel k obravnavi brez zagovornika. Ponosno je zahteval, da se proglasi sodišče nekompetentnim za presojo zadeve, ki naj se odstopi poljskemu poslaniku. Zakaj on je diplomatska osebnost. Javni obtožitelj Kriljenko je protestiral proti tej zahtevi, sklicujoč se na kriminalni značaj afera in na to, da je priznala poljska vlada sama za ta slučaj kompetenco sovjetskega sodišča. Sodišče je obtoženec predlog zavrnilo ter obsodilo fratra Ušova na šest let ječe.

— **Državni pravdnik na zatožni klopi.** V Berlinu so doživeli te dni nenavadni slučaj, da sedi na zatožni klopi sodišča suspendiran državni uradnik dr. Walter Schott, ki je pred istim sodiščem fungiral še sredi decembra preteklega leta, dokler niso postali njegovi grehi znani, kot državni pravdnik. Zagovarja se radi hudodelstva goljufije. Obtoženec je iz bogate hiše ter je bil navajen od mladih nog udobnega in elegantnega življenja. Za časa inflacije je prišel njegov oče ob vse svoje premoženje. Državni pravdnik je začel spekulirati in pri tem je prišel v konflikt z zakonom. Obtožnica mu očita celo vrsto dvomljivih finančnih operacij. Poleg tega so ga dolžili ob aretaciji kaznivih kupelj s kokainom, ki pa se niso dale dokazati. Vsekako pa je dokazano, da je bil dr. Schott dvoživka. Na eni strani je bil korektni državni pravdnik z majhno plačo, na drugi strani pa zapravljiv bonvivant, ki je občeval, ako je bilo treba, tudi z raznimi sumljivimi elementi po beznicah. Bil je ločen ter drugič poročen. Stanoval je s svojo drugo soprogo v neki elegantni palači, v velikem mebliranem stanovanju. Držal si je eleganten avtomobil in številno služničad, skratka živel je luksurično, sedaj ga pa čaka ričet. Dr. Schott je paš žrtev inflacije, ki ga je spravila na kriva pota.

— **Nenavaden samomor iz ljubezni.** Ob priliki velike železniške nesreče pri Barceloni, o kateri smo nedavno poročali, se je smrtno ponesrečila tudi mlada devojka, ki je imela zarochenca, čigar ljubezen je morala biti nenavaden vroča. Nekaj dni po nesreči so ga namreč našli na progi mrtvega: vrzel se je pod vlak. Ugotovilo se je, da je storil prostovoljno smrt iz bridke tuge nad izgubo svoje oboževanke namenoma na istem mestu, kjer se je ponesrečila ona.

— **Nesreča na morju.** Te dni se je pripetila v kastelanskem zalivu nesreča na morju. 18 oseb je peljalo mleko v razne kastelanske kraje. Ker je puščala stara ladja vodo, se je potopila, predno je prišla v pristanišče. 12 oseb se je rešilo, šest jih je pa utonilo, in sicer 3 moški in 3 ženske.

KUPUJE SREČKE ZA RAZLOGOV SPOMENKA

Ljubljana.

— **Moderniziranje mestne klavnice** je bilo že davno potrebno in sklenjeno. Tudi načrti so bili izgotovljeni. Sedaj so končno enkrat dela v teku. Mestna klavnica se razširi in dobi nove moderne urejene hladilnice. Stvar je predvsem v interesu mesarjev, pozdravljati jo je pa tudi v interesu prebivalstva sploh.

— **Zeleni travnik v Tivoliju** se bo izpremenil prvega majnika v šahovsko polje. Kdo ne bi prihitel na večerilne »Atene«, da si ogleda zanimivo novost?

— **Trgovci z dekleti v Ljubljani?** V Ljubljani se je pojavil nedavno dobro oblečen moški, ki je govoril srbohrvatski ter se sukal vedno okrog mladih, preprostih deklet. Najljubše so mu bile brezposelne služkinje, zato se je potikal največ okrog posredovalnic

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Opice s Tarzanom so zasledovale veliko zverino do jase, kjer se je hotel Numa očitno ugnezditi, kajti, postavil se je v sredo prostega prostora, kjer je bila razdalja do dreves na vse strani enaka, tako, da je bil varen pred kamenjem, ki so ga opice metale na dobro srečo; Tarzan pa ga je še vedno z vztrajno in vznemirjajočo gotovostjo zadel.

Opičji človek pa si je rekel, da stvar ne pojde na ta način, kajti Numa je odgovarjal na slučaj udarce le še z renčanjem in se je očitno pripravljaj na zapoznelo kosilo. Tarzan se je praskal po glavi in mislil na učinkovitejši napad, kajti na vsak način je hotel Numa iztrgati najmanjši dobiček od njegovega napada na čredo. Človeška pamet je delala sklepe za bodočnost, kosmate opice pa so le mislile na sedanji boj z njihovim dednim sovražnikom. Tarzan je slutil, da postane v tem trenutku, ko bo Numa lahko hoditi v Keršakovo čredo po hrano, življenje neprestan strah, trepet in grozna čuječnost. Moral je Numa dokazati, da prinaša ubijanje opic takojšnjo kazen, dobička pa nikakega. Samo par takih lekci je bilo treba napraviti, pa bo čredo zopet varna, kakor prej. Najbrže je bil ta lev star in njegova pojemajoča sila in gibčnost sta ga silili, da je zagrabil, kar mu je prišlo pod roko. A celo osamljen lev lahko uniči celo čredo ali pa ji zagreni življenje s strahotami, če se mu nikdo ne postavi po robu.

39

Naj lovi gomanganije, si je mislil Tarzan. Tam bo lažje opravil. Naučil bom divjega Numo, da ne sme loviti manganijev.

A kako ugrabiti žročemu levu telo njegove žrtve, to je bilo prvo vprašanje, ki je čakalo odgovora. Končno si je Tarzan izmislil izhod. Vsakomur, le Tarzanu ne, bi se zdel načrt strašno nepreviden, morda se je zdel celo njemu samemu. A Tarzan je ljubil pustolovstva, ker mu je pretila velika nevarnost. Jaz pa dvomim, če bi se komu od nas dopadel takle načrt, kaznovati lačnega in besnega leva.

Tarzan je potreboval za svoj namen pomagata, ki bi bil prav tako pogumen in skoraj tako uren, kot on sam. Oči opičjega človeka so obvisle na Taugu, tovarišu njegovih mladostnih iger, tekmecev v njegovi prvi ljubezni in sedaj med vsemi samci edinemu, ki je mogel v svojih divjih možganih imeti podobno čustvo zanj, ki ga imenujemo prijateljstvo. Vsaj to je vedel Tarzan, da je Taug pogumen, mlad, spreten in čudovito močan.

Taug! je zaklical opičji človek. Velika opica je posluhnila na visokem drevesu, kjer je lomila suho vejo. Pojdi v bližino Nume in jezi ga. Jezi ga, dokler te ne napade. Potem ga vabi proč od Mamkinega telesa in zadržuj ga, dokler moreš.

Taug je prikimal. Nahajal se je na nasprotni strani jase. Končno se mu je veja odlomila, skočil je na tla in korakal proti Numi ter ga pričel med renčanjem in lajanjem zasramovati. Razdraženi lev se je dvignil, njegov rep se je dvignil kot puščica,

Taug pa je zbežal, kajti poznal je to znamenje za napad.

Za levovim hrptom je dirjal Tarzan k Mamkinemu telesu. Numa je zaverovano sledil Taugu, ki je bil pričel baš v pravem trenutku bežati in je dospel do prvega drevesa komaj dva ali tri korake pred zasledujočim demonom. Kot mačka je splezala težka opica po deblu v varno zavetišče, Numovi kremplji so udarili komaj colo za njim v zrak.

Trenotek je lev postal pod drevesom, buljil za opico in zarjovel, da se je zemlja tresla, potem se je vrnil k svojemu plenu, a ko se je okretal, je njegov rep zopet švignil navzgor in v daljših skokih se je vračal, ko je videl, kako teče naga postava z okrvavljenim telesom njegovega plena na širokih plečih, k drevu v nasprotni smeri.

Opice so opazovale raz svojih varnih sedežev na drevju besni lov na tleh, zasramovale so Numa in svarile Tarzana. Visoko, vroče, svetlo solnce je obsevalo igralce na mali jasi in jih je jasno kazalo gledalcem v senčnih vrhovih visokih dreves. Videti je bilo rjavo telo nagega mladeniča, ki je bilo napol pokrito od kosmate mrtve opice, kri je tekla čez kožo, mišice so se napenjale pri dirki čez zeleno rušo, zadaj pa grvast lev, ki je strigel z ušesi in dvigal rep ter skakal z dolgimi koraki po solnčnati travi. Ha, to je bilo življenje! S smrtjo za petami se je Tarzan veselil razburjenega življenja. A bo-li dosegel drevje še pred smrtjo, ki ga v taki bližini zasleduje?

Gunto se je pred njim spustil na vejo drevesa ter ga svaril in poučeval.

Pisnopravito za tiskovni sklad "NARODNEGA DNEVNIKA"

za službe. Prijazno je nagovarjal dekleta ter jim obetal dobre službe na Hrvaškem. Tako je govoril tudi z Micko Zalarjevo, ki ji je obljubil mesto natakarike v Sisku. Micka se je ušla v njegove mreže ter se odpeljala z njim na Hrvaško. Dolgo časa ni bilo nobenega glasu od nje. Končno pa je dobila njeno teta v Ljubljani obupno pismo iz Bosanskega Dobrlina, v katerem ji Micka toži, da jo je zavedel neznanec tako daleč, da sama ne ve, kje je. Od tistega časa je izginil vsak sled nje. Policija sumi, da je neznanec trgovec z dekleti ter je uvedla poizvedbe.

Kolo je našel. France Škodlar, 57 let star, doma iz Zapog pri Smledniku, je prodajal te dni v družbi svojega tovariša Lovrota Ovsenjak iz Vodice pri Ljubljani kolo znamke »Puch« št. 181.356. Trdil je, da je kolo našel na travniku pod šmarno goro. Ker se je zdelo ljudem to sumljivo, so opozorili stražnika, ki je možakarja aretoval in gnil na Bleiweisovo cesto. Tam so ugotovili, da je Škodlar nevaren uzmovnik, ki je sedel radi tatvine že nič manj kakor 21 krat. Zato je naravno, da njegovemu zagovoru niso verjeli in so vtaknili Franceja v špekhamro. Ko mu je dežurni napovedal zapor, se je mož razsrdil ter prišel kričati: »Ali ste neumni! Zato, ker sem kolo našel me hočete zapreti! Pritožim se pri državi pravdniku.«

Recentre med visokošolci in policijo. Predvčeršnjim ponoči so prišli v bližini južnega kolodvora štirje visokošolci v konflikt s policijo. Daljšemu prerekanju so sledile batine. Dva visokošolca sta jih dobila par s penderekom, stražnik pa eno s pestjo po očesu. Vse batine so »pustile vidne znake«. Ko je dobil stražnik »pomoč«, so bili visokošolci »predstavljeni uradu«. O stvari bo razsodilo sodišče, in tedaj bomo govorili eventualno dalje.

Halo! Kam hitiš? Na Kongresni trg, kaj je? ali ne veš, da je v nedeljo 26. aprila »Velika tombola« nižjih poštinih uslužbenecv, gleda da se pravčasno kupiš tablice, prodaja jih vsi pismonoši in trafike po 2 Din 50 p. Oglejte si dobrote pri Gričar & Mejač, Selenburgova ulica, »Elite«, Prešernova ul. in J. Gorec, Dunajska cesta 1. — Odbor.

Jadranska Straža. Občni zbor Jadranske Straže v Ljubljani se vrši v soboto 25. t. m. ob 20. uri v restavraciji Zvezda.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 23. aprila 1925.

— Blago: Trami monte od 8-8-21-27 feo meja bl. 380; hrastovi frizi od 4-9 m od 25-60 cm l. in H. vrsta feo meja denar 1400; smrekovi oz. jelovi hlodi od 25 cm deb. naprej feo nakladna post. denar 250; late 24-24, dolžine 2, 2½, 3, 3½, 4 m, meja 4 m, 3 m feo nakladna postaja, 3 vag., denar 275, blago 275, zaklj. 275; bukovo oglice Podbrdo, 1 vag., denar 114, blago 114, zaključek 114; pšenica Rosafé par. Ljubljana, blago 475; pšenica avstralska, feo Postojna tranz., blago 460; pšenica Hard Winter št. 2 par. Ljubljana 485; otrobi pšenični, deb. par. Ljubljana, 225; otrobi pšenični, drobni, juta vreče, par. Ljubljana 195; oves makedonski, orig. par. Ljubljana 330; koruza zobata, feo. sremska postaja 185; koruza medjim. par. Ljubljana 236; koruza zobata feo Ljubljana 220.

— Vrednote: 2½ dr. renta za vojno škodo denar 160½, bl. 162½ zaklj. 161½; 7% invest. pos. iz l. 1921 den. 61, bl. 62½; Celjska posojilnica d. d. denar 210, blago 212½; Ljubljanska kreditna banka denar 217; Merkantilna banka denar 112, blago 127; Prva hrvaška štedionica blago 825; Kreditni zavod denar 190, blago 200; Strojne tovarne in livarne blago 135; Trboveljska premogokopna družba denar 380; Združene papirnice denar 100; Stavbna družba denar 265, blago 280.

BORZE:

— Zagreb, 23. aprila. Devize: Curih 12.01-12.11, Praga 183.65-186.65, Pariz 323.50-328.50, London 297.50-300.50, Trst 254-257, Berlin 14.74-14.89, Dunaj 0.0868-0.0888. — Valute: lira 252.50-255.50.

— Curih, 23. aprila. Borza: Beograd 8.38, Pariz 26.80, London 24.775, Newyork 516.60, Milan 21.17, Praga 15.325.

To in ono.

ALBANSKE.

Zgodilo se je takole: Stari Permeti je umrl. Zapustil je tri sine, ki so bili vsi trije roparji. To se pravi, najstarejši je bil voja-

ški dobavitelj, drugi lekarnar, samo najmlajši se ni posluževal nobenega opisa in je bil samo ropar. Toda to v Albaniji ni nič hudega, tu more biti človek ropar, kakor kje drugje bankir. Métier je métier, in tudi tu ne srmoči. Stari Permeti si je naredil veliko premoženje, cel mestni okraj je bil njegov. Velike časti so mu izkazali po njegovi smrti. Stari hodže so sledili odprti nosilci, na kateri je ležalo njegovo truplo, pokrito samo s pisanim prtom. In mnogo belih in rjavih tesov je napravilo dolgo pot do mestne meje, kjer cveto divje lilije in vlada velik mir.

Dan po njegovem pogrebu je prišel eden izmed sinov h gospodu Müllerju, ki je nemški inženir. Bil je Hasan, in če je bil to pravzaprav lekarnar, ali pa eden od dveh drugih bratov, je vseeno. Gospod Müller je stanoval c. eni izmed Permetevih hiš, in ker je zahteval Hasan najemnino, je Müller plačal, misleč, da je podedoval hišo Hasan. O, bil je pa previden, dal si je izstaviti potrdilo! Dan pozneje je prišel Ismael, eden od drugih dveh bratov ter zahteval ravnotako najemnino. Gospod Müller je pokazal svoj listič, rekoč: Tu je potrdilo tvojega brata, da sem plačal najemnino že včeraj.

Toda Ismael je tekel na policijo ter tam hudo kričal. Policija je prišla ter hotela Müllerja deložirati. V svrhu splošnega pomirjenja je plačal Müller še enkrat, toda na padlagi potrdila je vložil pri sodišču tožbo na vrnitev. Hasan je bil zaslisan ter je prisegel pri prerokovi bradi, da ni dobil nobenega denarja. Sodnik je proglasil potrdilo za neveljavno, ker ni nobenih prič podpisanih. In končno je bil ovađen gospod Müller radi potvarjanja listin ter bo izgubil radi tega najbrže svojo državno službo.

Ta nekoliko paradokсна zgodba je kurzirala po vsem mestu, in vsak Evropejec, ki živi tu, je sklenil, na si zapomni, da ne napravi eventualno podobne napake, kakor nesrečni Müller.

Toda nekega dne je prišel Ramis Kurzani, bogat albanski trgovec k svojemu najemniku, italijanskemu trgovcu - posredovalcu Giugliu Bonatiju ter ga je prosil, da mu posodi 50 napoleonov. Na carinskem uradu v Durazzo stoji veliki zaboji oranž in citron, smokey in dateljev in treba jih je rešiti:

»Vrnem ti denar v 14 dneh, pri meni je vendar siguran.« 50 napoleonov = 200 dolarjev. To je mnogo denarja! Bonat tudi ni imel ravno polnih žakljev denarja. Toda kljub temu, zakaj ne bi bil svojemu hišnemu gospodarju na uslugo? Glavna stvar je bilo potrdilo, podpisano od priče. Sestavila sta torej potrdilo ter ga napisala in Bonati je poklical svojo ženo Marijo, ki je imela oči žareče kot ogilje ter njeni prijateljci Terezo in Heleno, ki sta prišli ravno iz Florencia na obisk. Vsi so podpisali in Ramis Kurani je odnesel 50 svetlih zlatnikov. Minila sta dva, minili so trije tedni, toda denarja ni bilo nazaj. Končno se je odločil Bonati plaho, da spomni Ramisa na njegov dolg. Kakšen dolg? 50 napoleonov? Kaj? On, Ramis, eden najbogatejših trgovcev v Albaniji si je izposodil denar? On — posestnik velikih olivnih gozdov, neštevilnih čred ovac, velike trgovine, on lastnik sedmih hiš? Kaj takega trditi je predrznost, Bonati naj mu samo dokaže!

Bonati je tekel na sodišče. Sodnik je vprašal: Ali imaš priče? »Da«, je rekel Bonati veselo, »tri imam. Svojo soprogo in njeni dve prijateljci.«

Tvoja soproga ne pride v poštev, zakaj odvisna je od tebe. To se pravi, ti jo vzdržuješ, in ona mora radi tega storiti kar hočeš ti. Vsaka ženska je toliko, kakor pol moškega. Dve ženski štejeta torej šele za eno moško pričo. Zakon pa predpisuje dve priči, torej je tvoje potrdilo nezadostno. Tako je dejal ter poslal Bonatija domov, ki je bil vsled tega olajšan za 50 napoleonov. To sta dve resnični dogodbi iz zadnjega časa, ki dokazujeta, kako pravne pojme imajo v Albaniji, v Albaniji, ki spada vsaj po svoji zemljepisni legi še k Evropi. Zakon ščiti vedno domaćina pred tujcem. In najsi bo človek še tako penosen na svojo evropsko superiornost — napram kadiju potegne vedno kratkega!

Izdajatelj:

dr. Josip Hacin.

Glavni in odgovorni urednik:
Železnikar Aleksander.

Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

Jack London:

(67)

Burni doživljaji.

Roman z južnega morja.

Tisti večer po večerji je igrala Joana s Sheldonom biljard. Nenadoma je zalajal Satan na dvorišču in ko sta poslala Lalapera pogledat, kdo je tam, je pripeljal s seboj utrujenega in zaprašenega domačina, ki je hotel govoriti z velikim belim poglavarjem. Vztrajnosti tega moža se je končno posrečilo, da ga je Sheldon sprejel ob tej nenavadni uri. Sheldon je stopil na verando, da bi ga ogledal, in ko je opazil izstradane poteze in izmučeno telo tega moža, je takoj spoznal, da mu mora prinašati važno poročilo. Vendar ga je vprašal osorno:

— Zakaj priti v mojo hišo, ko je solnce že zapadlo?

— Ja Charley — je zamrmral črnc v opravičilo. — Prihajati iz Binu. —

— Vi ste torej Binu Charley? No, zakaj hočete govoriti z menoj? Zakaj vas poslati Vaš gospod k velikemu belemu poglavarju?

In potem sta poslušala Joana in Sheldon poročilo, ki ga je prinesel Binu Charley. Pripovedal je Tudorovo pot navzgor ob reki Balesuni, slikal, kako so vlekli čolne čez brzine reke in potovali po reki v onih krajih, kjer je tekla skozi savano; govoril je o poskusnem izpiranju peska, ki ga izvajajo beli zlatokopi, o prihodu v podnožje gora; o pasteh za ljudi, ustvarjenih iz jam, v katerih so tičala kopja in ki so bile nastavljene na stezah sredi džungel; o prvem srečanju z Bushmani, ki do takrat še niso bili videli tobaka in niso poznali učinkov kajenja; o njihovi prijaznosti; o nadaljnjem prodiranju čete v notranjost otoka ob pobočju gore Lions Head; o belokočih, ki so bili ranjeni v pragozdu in si tam nakopali mrzlico in o njihovem blaženem zaupanju do Bushmanov.

— Ves ta čas govoriš belim gospodom — je pripovedoval dalje — Jaz jim reči: Bushman gledati po strani. On zelo mnogo vedeti. Naša mušketa njega plašiti in Bushman vam biti preveč dober prijatelj. On vas neprestano ostro opazovati. Če ga vaša mušketa ne bi zadrževala, on bi vam zelo kmalu odsekati glavo. In vas vse pojesti. —

Toda potrpežljivost črncev je bila večja od vztrajnosti belokočev. Tedni so minevali in črnci niso poskusili nobenega sovražnega dejanja. Bushmani so v vedno večjem številu prihajali v tabor in neprestano so prinašali svoje darove, jam*, taro**, prašiče, perutnine, divje sadje in zelenjavo. Če so iskali zlata prenesli svoj tabor na drugo mesto, so jim Bushmani nudili svojo pomoč ter jim nosili prtljago. Belokočci so postajali vedno bolj neprevidni. Bili so utrujeni od iskanja zlata, pri tem pa so morali nositi tudi svoje puške in težke pasove z naboji; kmalu so se navadili puščati svoje orožje brezbržno v taborišču.

— Jaz jim zelo mnogokrat praviti — vsem belim gospodom, da se morajo paziti. A vsi beli gospodje se meni mnogo smeja in govoriti, da je Binu Charley kakor otrok — na mojo besedo — oni z menoj neprestano govoriti kakor z otrokom. —

* Dioscorea sativa.

** Beri: torou, colocasia oculenta, užitna korenika

In tako je nastopilo ono jutro, ko je Binu Charley opazil, da so žene in otroci divjakov izginili. Tudor je ležal takrat, ves skrušen od mrzlice, v zapuščenem taborišču, ki je bilo pet milj oddaljeno. — Glavni tabor namreč so preložili pet milj dalje, kjer so skušali pridobivati zlato iz lepega kremenca. Binu Charley je bil takrat baš na pol poti med obema taborjema, ko mu je prišlo na misel, da je odsotnost žena in otrok sumljiva.

— Na mojo besedo — je dejal — jaz premljševati kakor vrag. Črne Mary in otroci iti zelo daleč. Zakaj to? Jaz vedeti, da je blizu velika nesreča. Jaz se bati kot vrag. Jaz bežati, na mojo besedo, jaz bežati. —

Binu Charley je poiskal Tudorja, ki je bil brez zavesti. Črnc si ga je naložil na rame ter ga nesel milje daleč po stezi nazaj. Tam je zabrisal novo sled, ga odnesel četrti milje globoko v osrčje najgostejše džungle ter ga skril v veliki banani. Ko se je vrnil, da bi poskusil rešiti puške in opremo, je opazil tolpo Bushmanov, ki je korakala po stezi navzdol; skril se je pred njimi v pragozdu.

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 3.—, vsaka nadaljnja beseda 50 para.

Suhe mavrohe

ali smrčke

kupujemo. Kupci smo tudi za suhe gobe jurčke. Sever & Ko. Ljubljana.

Služba išče

akademsko naobražen 25 leten gošpod v industriji, trgovini ali drugem podjetju. — Ponudbe na upravo lista pod »Deloc«.

Zastopstvo

kake dobre firme, za Ljubljano in okolico išče trgovsko verziran reduiran bančni uradnik. Cenj. ponudbe s navedbe pogojev na upravo lista pod »Agilenc«.

Abadie

cigaretni papir zopet stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.

Matematiko

poučuje profesor. Honorar zmeren. Ponudbe na upravo lista pod »Matematika«.

Trgovski lokal

s stanovanjem, po mogočnosti z električno razsvetljavo na deželi na prometnem kraju se išče. Ponudbe na upravo pod »Promet«.

Ravnokar došle dalize in gladijole!

Gladijole v osmih barvah, veliko cvetne, dalize 30 različnih vrst — ima v zalogi Ivan Šimenc, trgovski vrtnar, Ljubljana, Gradišče 12.

Dober postranski zaslužek se nudi

raznašalec, vpokojenec, pismonoša, slugam, trafikantom itd. — Oglasiti se je pri tvrdki »Posredovalec« Sv. Petra 23/1.

Vdovec srednjih let se želi seznaniti z

vdovo

ali pa mladenko radi ponovne ženitve. Ponudbe s sliko pod »Resno« na upravo »Narodnega Dnevnika«.

Instrukcije

iz vseh srednješolskih predmetov daje in pripravlja za malo maturo visokošolc. — Naslov pove iz prijaznosti uprava lista.

Najboljši

kvadratni stroj je edino le

Josip

Petelinc-a

menika

Gritzner in Adler

za rodbino, obri in industrijo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Posebna vnosna drazica. Vredna garancija.

Delavnica za popravila

Na voljo Telefon 913 Na malo

Rožica

išče vrtnarja. Upoštevajo se le odgovori s polnimi imeni. — Ponudbe pod »Vrtnica« na upravo lista do 1. maja t. l.

Proda se

stara, dobro ohranjena omara in umivalnik. — Poizve se Wolfova ulica 1/II.

Veliko

suho skladišče za državnim kolodvorom, je takoj za oddati. Oglasiti se je Konopjuta, Gosposvetska cesta št. 2.

Stanovanje

s kuhinjo, 1 veliko sobo, 2. babinetoma, z vsemi pritliklinami sovporabo kopalnice in pralnice in kosom zemljišča v dovi vili ob Dunajski cesti odda takoj Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

Na dobro

in ceno domačo hrano se sprejme več oseb. Naslov pove uprava.

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDIČIJSKI BUREAU LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41.

Naslov brzojavkam: Telefon Interurban št. 454.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

FRAN ŠTUPICA, notar pri Sv. Lenartu v Slov. goricah

sprejme

notarskega kandidata, tudi začetnika, v notarskih poslih izurjenega uradnika, strojepisko, večšo knjigovodstva.

Reflektiram samo na prvovrstne moči.

Ponudbe z zahtevki, opisom življenja in referencami naravnost.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. št. 24

Telefon št. 560

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

GAMAUFOVO umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3.—.

Razpošilja društvo:

„VRTNARSKA ŠOLA“ V KRANJU.

Stalna zaloga: Herzmansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbanič.